

© WALTER VAN NECK

TELERSADVIESCOÖPERATIE TACO BESTAAT 3 JAAR

TelersAdviesCOöperatie TACO ging officieel van start op 1 juli 2009 en bestaat dus al 3 jaar. Oprichtende partners van de cvba waren Inagro, PCG, Ingro, REO Veiling en de TACO-voorlichters. TACO werd opgericht om de toenemende nood aan individuele en neutrale teeltvoorlichting in de vollegrondsgroenten in te vullen. We toetsten het succes van de voorlichting aan de praktijk en bezochten enkele van hun leden-tuinders. - *Walter Van Neck*

© TULL RUCKEBOER

TACO-voorlichters Liesbet Bruyneel, Rudi Vandewiele en Luc De Reycke.

Kostenreductie, kwaliteitsverbetering, productie-
verhoging, oogstzekerheid, teeltafwisseling, bemes-
ting en gewasbescherming. Het zijn slechts enkele
van de vele uitdagingen op een hedendaags tuin-
bouwbedrijf. De nood aan voorlichting wordt nog
versterkt door de stijgende productiekosten, de groei
en de specialisatie van de bedrijven. De 3 voorlichters
van TACO streven naar bedrijfsspecifieke optimalisa-
tie. De link met de proeftuinen en telersverenigingen
is belangrijk. Maandelijks is er overleg met de
proeftuinen PCG en Inagro en de telersverenigingen
REO Veiling en Ingro (telersvereniging Industriegroen-
ten). Zo blijven de voorlichters op de hoogte van de
marktsituatie en het lopende onderzoek, en krijgen ze
ook wetenschappelijke ondersteuning. Omgekeerd
brengen voorlichters ook vragen en problemen uit de
praktijk aan bij de proefcentra, waar het onderzoek
dan op toegespitst kan worden.

Gewasbeschermingsmiddelen beter positioneren

Op de grens tussen Aartrijke en Torhout baten Hanne en Koen Callewaert een gemengd groentebedrijf uit. Prei en bloemkool vormen er de hoofdtakken en worden er geteeld voor de industrie. Het teeltschema wordt aangevuld met vroege aardappelen (gedeeltelijk gecontracteerd) en korrelmaïs als vrucht-afwisseling. Zoals dat in West-Vlaanderen vaak het geval is, vormen ook vleesvarkens er een bedrijfstak. Koen is al van bij de oprichting lid van TACO. Voorlichter Liesbet Bruyneel volgt het bedrijf van nabij op. Meestal brengt ze een eerste bedrijfsbezoek in de maand februari. Dan wordt, in samenspraak met Koen, de rassenkeuze van de prei en bloemkool gemaakt. Aan de hand van het aantal groeidagen en rekening houdend met de grondsoort en voorvrucht stellen ze het teeltschema op. Tijdens de teelt worden regelmatig grondstalen genomen om het stikstofgehalte te kunnen opvolgen om een eventuele bijbemesting uit te voeren. Bij aanvang van de teelt besteedt men veel aandacht aan onkruidbestrijding, zowel mechanisch als chemisch. Tijdens de bedrijfsbezoeken controleert Liesbet de gewassen op ziekten, plagen en gebreksziekten. Daarnaast volgt ze de algemene ontwikkeling van het gewas op (wortelontwikkeling, beregening, onkruiddruk ...). Om de 2 à 3 weken, telkens na telefonische

De TACO-voorlichters stellen in overleg de teeltplanning en een bemestingsadvies op en geven ook teeltadvies.

afpraak, gaat Liesbet langs bij het bedrijf. Na elk bedrijfsbezoek maakt ze een verslag, dat ze naar Koen mailt. Er is ook geregeld telefonisch overleg. "Tot voor kort waren we vooral afhankelijk van de handelaars van fytoproducten als we plantenziekten wilden bestrijden of voorkomen", vertelt Koen. "Sinds ik ben aangesloten bij TACO gebruik ik minder gewasbeschermingsmiddelen. Wij zijn niet altijd voldoende op de hoogte van de effectiviteit van sproeistoffen. De TACO-voorlichters sturen me via e-mail geregeld algemene info over de stand van zaken in prei en bloemkool. Indien een ziekte of plaag niet direct kan worden geïdentificeerd, wordt dit ter identificatie meegenomen door het PCG, Inagro of ILVO. De samenwerking met TACO verloopt naar wens. Een bijkomend voordeel is dat Inagro de helft van de gemaakte kosten voor TACO terugstort."

Optimale ziektebestrijding

Het groentebedrijf van Heidi en Marnik Vanackere uit Moorslede richt zich voornamelijk op de versmarkt. Prei wordt als belangrijkste teelt verder aangevuld met courgettes, serresla, bloemkool en andijvie. Luc De Reycke begeleidt al 3 jaar de preiteelt op het bedrijf. Voor de rassenkeuze baseert Marnik zich vooral op de informatie die hij verzamelt tijdens bedrijfsbezoeken, open dagen van proeftuinen en zaadhuizen en contacten met collega's. "Ik steek ook veel op aan de keurtafel in de REO Veiling. Daar werden vorige winter heftige discussies over de winterhardheid van de preirassen gevoerd." Luc bezoekt het bedrijf gemiddeld om de maand en in de winter om de 6 weken. Ook tijdens de winter is de opvolging van de ziektedruk belangrijk. In het begin van het seizoen bespreken Luc en Marnik de grondontledingen. Tijdens de teelt neemt Luc bodemstalen om problemen met de reststikstof te vermijden.

"Dankzij het waarschuwingssysteem van de proeftuinen en de persoonlijke opvolging door Luc verloopt de ziektebestrijding op mijn percelen optimaal", aldus Marnik. "Ik bespaar heel wat op mijn sproeistoffenfactuur. Door gericht te bestrijden, moet ik minder middelen inzetten. Dat resulteert in veel lagere residugehaltes en minder aantoonbare actieve stoffen." Hierdoor kan Marnik zijn groenten in de voorverkoop aanleveren aan de REO Veiling met gemiddeld een betere middenprijs. Marnik benadrukt nog dat er een GMO-tussenkomst is voor maximum de helft van de TACO-factuur via de REO Veiling.

1 Prei en bloemkool voor de industrie vormen op het bedrijf van Hanne en Koen Callewaert de hoofdtakken. 2 Het groentebedrijf van Heidi en Marnik Vanackere richt zich voornamelijk op de versmarkt.

Optimalisatie van de bemesting

Groentetelers Evelien en Bart Trybou en ouders Kathleen en Luc Trybou (en hun zoon Sam) uit Houthulst zijn al 3 jaar lid van TACO. Het teeltschema omvat spruit- en bloemkool, courgette en knolselder. Van de totale productie is 90% bestemd voor de diepvries- en 10% voor de versmarkt. De teeltvoorlichting door Rudi Vandewiele richt zich voornamelijk op spruitkool en bloemkool. In januari-februari wordt de planning voor het volgende seizoen opgesteld met de bespreking van de rassenkeuze, aangepast aan de percelen. Bemesting vormt ook hier een belangrijk item in de voorlichting. In de periode februari-maart bespreekt Rudi de bodemanalyses van de Bodemkundige Dienst van België met Luc en Bart en stelt hij, per ras en per perceel, een bemestingsadvies op. Later in het seizoen wordt het gewas

regelmatig beoordeeld op groeikracht, en volgt indien nodig een advies om bij te bemesten. Door de grootte van het bedrijf en de versnippering van het aantal percelen (tot in Frankrijk toe) registreert Rudi de percelen bij het eerste bedrijfsbezoek in de gps. Na elk bedrijfsbezoek volgt ook hier een verslag op perceelsniveau via mail.

De laatste spruitkolen werden begin juni geplant, wat veel later is dan de vorige jaren. De regenachtige maanden juni en juli veroorzaakten ook in de spruitkool heel wat problemen. Daarbovenop was de droogte van augustus en september ook niet

1 Voor de teelt van spruitkool doen Bart Trybou (niet op de foto) en zijn vrouw Evelien en Barts vader Luc een beroep op TACO. **2** De andijvie op het bedrijf van Liesbeth en Bart Vanden Berghe is voornamelijk bestemd voor het vierde gamma.

bevorderend; de meststoffen konden niet werken, waardoor veel spruitkool niet de gewenste lengte heeft. Luc heeft enkele percelen spruitkool berekend om de meststoffen te doen werken. Wegens problemen met de vruchtafwisseling worden ook percelen in Frankrijk gepacht. Dankzij de regionale spreiding van de velden is er ook een risicospreiding. "De spruiten op de percelen in Frankrijk hebben minder te lijden gehad van het regenweer dan die in België", verduidelijkt Luc.

Voor de opvolging van ziekten en plagen vergelijken Bart en Luc de adviezen van de fytohandel met die van TACO en wordt er – in onderling overleg – naar de beste oplossing voor hun teelten gezocht.

Een nuttige tip kan veel geld opbrengen

Ook Bart en Liesbeth Vanden Berghe uit Ardoie zijn al 3 jaar lid van TACO. Hun uitgebreide teeltschema omvat bloemkool, courgette, prei, bonen, knolselder, andijvie (voor het vierde gamma). Daarnaast verbouwen Bart en Liesbeth enkele akkerbouwgewassen en hebben ze vleesvarkens. Een derde van de groenteproduktie is bestemd voor de versmarkt, de rest gaat naar de diepvriesindustrie. Luc De Reycke begeleidt de prei- en andijvieteelt, Rudi Vandewiele en Liesbet Bruyneel nemen bloemkool en courgette voor hun rekening.

In februari wordt ook hier het teeltschema opgesteld voor bloemkool en courgette, rekening houdend met het aantal groeidagen, raskenmerken, mogelijkheid tot beregenen, type grond ... Als de grondontledingen bij TACO binnenlopen, wordt het bemestingsadvies uitgerekend. Voor bloemkool wordt rijenbemesting toegepast. Later op het seizoen neemt de Bodemkundige Dienst tussenstalen en berekent TACO de eventuele bijbemesting. De leden van TACO krijgen via e-mail regelmatig algemeen teeltadvies over ziektedruk, de stand van zaken van de teelten, de bladontwikkeling van de bloemkolen, waterschade, droogte, beregening ... Vaak worden de berichten verzonden na weersovergangen.

Bart benadrukt nog dat de tijd van het kalenderspuiten voorbij is. "Dankzij de adviezen van TACO en waarschuwingsberichten van de REO Veiling kunnen wij duidelijk besparen op de fytofactuur. Een nuttige tip kan ons veel geld opbrengen. Een bestrijding op tijd uitvoeren, voorkomt een teeltmislukking."

Het TACO-team

Telersadviescoöperatie TACO geeft individuele voorlichting aan telers van vollegrondsgroenten. De ondersteuning vindt plaats op bedrijfs- en/of perceelsniveau tegen betaling. De advisering gebeurt door de TACO-voorlichters Luc De Reycke, Rudi Vandewiele en Liesbet Bruyneel. Luc en Rudi stonden in de zomer van 2009 mee aan de wieg van de coöperatie. Vorig jaar vervoegde Liesbet het duo bij TACO. Luc De Reycke werd landbouwtechnicus aan de landbouwschool van Roeselare. Na zijn eerste beroepservaring bij het Onafhankelijk Groenvoedercentrum (promotie van de maïsteelt), werkt hij sinds 1984 voor het Proefcentrum voor de Groenteteelt (PCG) van Oost-Vlaanderen in Kruishoutem, waar hij zich specialiseerde in prei en bladgewassen. Naast zijn job bij TACO is Luc bedrijfsleider van het PCG. Rudi Vandewiele doorliep het landbouwonderwijs in Roeselare en haalde een graaatsdiploma aan het Hoger Instituut der Kempen (HIK) in Geel (nu KHK). Daarna werkte hij 17 jaar als verkoper/adviseur bij zaadveredelaar Syngenta, waar hij zich specialiseerde in koolgewassen en courgette. Rudi is zelfstandig voorlichter bij TACO. Liesbet Bruyneel studeerde af als industrieel ingenieur Tuinbouw. Nadat ze 3 jaar actief was als technisch-commercieel medewerker bij meststoffenfirma BMS Micro-Nutrients, werd ze bij het PCG verantwoordelijk voor waarnemingen, waarschuwingen en insectenproeven. Ze specialiseerde zich in de bloemkool- en preiteelt, waardoor ze op de West-Vlaamse groentebedrijven de meest voorkomende teeltcombinatie kan begeleiden. Net als Rudi is ze zelfstandig voorlichter bij TACO. ■

Meer informatie via TACO, Diksmuidsesteenweg 329c, 8800 Roeselare; Luc De Reycke, tel. 0477 60 97 17 of luc.de.reycke@tacocvba.be; Rudi Vandewiele, tel. 0492 63 73 83 of rudi.vandewiele@tacocvba.be; Liesbet Bruyneel, tel. 0497 83 76 75 of liesbet.bruyneel@tacocvba.be.